

3 Střední vzdělávání

3.1

Nabídka středního vzdělávání, přijímání žáků ke střednímu vzdělávání, inkluzivní vzdělávání

3.1.1 Žáci ve středním vzdělávání

Ve středních školách v České republice dosahují absolventi úspěšným ukončením příslušného vzdělávacího programu středního vzdělání (bez výučního listu i maturitní zkoušky), středního vzdělání s výučním listem a středního vzdělání s maturitní zkouškou. Podle mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání ISCED patří české střední vzdělávání do skupiny 3 (vyšší sekundární vzdělávání).

Systém středního všeobecného a odborného vzdělávání je dlouhodobě stabilní, vzdělávání se uskutečňuje v gymnáziích, středních odborných školách, středních odborných učilištích a konzervatořích v denní, večerní, dálkové, distanční a kombinované formě vzdělávání. Střední školy připravují žáky na pokračování v navazujícím terciárním vzdělávání (vyšší odborné a vysokoškolské vzdělávání) a pro výkon povolání nebo pracovní činnosti. Na podporu celoživotního učení a pro zlepšení uplatnitelnosti absolventů na trhu práce střední školy realizují nástavbové studium a zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem, případně zkrácené studium pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou.

V mezinárodním srovnání má ČR mezi zeměmi sdruženými v OECD jeden z nejvyšších podílů obyvatel s alespoň vyšším sekundárním vzděláním (92 %).⁵ Průměr zemí OECD je 75 % a průměr zemí EU, které jsou členy OECD, je 76 %. V posledním desetiletí klesl v ČR podíl obyvatel s pouze základním vzděláním ze 14 % na 8 %.

Ke střednímu vzdělávání jsou přijímáni žáci, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky.

Podle statistiky MŠMT bylo ve školním roce 2012/2013 ve středním vzdělávání celkem 470 754 žáků, celkový počet žáků v souvislosti s demografickým vývojem meziročně poklesl o 6,1 %. Pokles počtu žáků za poslední čtyři roky je 15,4 %.

Tabulka 44

Žáci ve středním vzdělávání

Sledovaný parametr ČR (statistika MŠMT)	Stav ve školním roce			Trendy
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	
Počet žáků v SŠ	532 918	501 220	470 754	-
z toho v denní formě vzdělávání	496 966	470 347	443 719	-
z toho v ostatních formách vzdělávání	35 952	30 873	27 035	-
Podíl žáků v oborech gymnázií (v %)	26,1	26,9	27,8	+
Podíl žáků v oborech s maturitní zkouškou (v %)	71,1	71,4	71,8	+
Podíl žáků v uměleckých oborech (v %)	1,8	2,0	2,2	+
Podíl žáků se zdravotním postižením* (v %)	3,8	4,1	4,3	+
Počet cizinců v SŠ	8 458	8 852	9 024	+

* Pouze v denní formě vzdělávání.

⁵ MŠMT. *České školství v mezinárodním srovnání: Česká republika v indikátorech OECD, resp. v indikátorech publikace Education at a Glance 2013*. Praha: MŠMT, 2013. Dostupné také z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/ceske-skolstvi-v-mezinarodnim-srovnani>